

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

IZVJEŠ E

o provedbi mjera iz

**Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području
integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine**

u 2014. godini

Zagreb, lipanj 2015.

UVOD

Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske dana 25. srpnja 2013. godine te predstavlja rezultat mjere 5.3. Migracijske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2013. do 2015. godine.

Akcijski plan izradila je *Radna skupina za operativnu provedbu zadaća a Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo*, u koju su bili uključeni predstavnici¹ Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva kulture, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Hrvatskog Crvenog križa, Centra za mirovne studije, Instituta za migracije i narodnosti te Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, koji je koordinirao radom Radne skupine.

S obzirom na posebnu ranjivost i specifičnost situacije u kojima se nalaze azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, mjere iz ovog Akcijskog plana usmjerene su u većoj mjeri na reguliranje položaja i integraciju upravo tih kategorija stranaca.

Izvršeno o provedbi mjera iz Akcijskog plana podnosi Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske kao Ured Nacionalne kontakt-osobe za integraciju, koju dužnost obnaša ravnatelj Ureda mr.sc. Branko Šoćanac.

U cilju izrade Izvršenja o provedbi mjera iz Akcijskog plana u 2014. godini Ured je prikupio izvršenja nositelja i sunositelja mjera (Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (o provedbi mjera iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje izvijestilo je Ministarstvo zdravlja u svom izvršenju), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo kulture, Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Državni ured za upravljanje državnom imovinom (umjesto Agencije za upravljanje državnom imovinom), Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za elektroničke medije, Hrvatski Crveni križ i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske).

Izvršenje se podnosi za razdoblje od 01. siječnja 2014. godine do 31. prosinca 2014. godine za mjere čiji je rok provedbe kontinuirano ili do 31. prosinca 2014. godine u 6 strateških područja:

- Socijalna skrb i zdravstvena zaštita
- Smještaj i stanovanje
- Učenje jezika i obrazovanje
- Zapošljavanje
- Međuresorna suradnja
- Podizanje svijesti o problematici azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

¹Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod - članak 43. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08)

SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi

Mjera 1. Izrada, tisak te distribucija vodi a na hrvatskom i engleskom jeziku o pravima iz socijalne skrbi azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom s adresarom svih centara za socijalnu skrb

Nositelj: Ministarstvo socijalne politike i mladih

Rok: prosinac 2014. godine

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

U siječnju 2014. godine, po etkom primjene novog *Zakona o socijalnoj skrbi* ("Narodne Novine", broj 157/13 i 152/14) Ministarstvo socijalne politike i mladih izradilo je katalog prava u sustavu socijalne skrbi za azilante i strance po supsidijarnom zaštitom. Uz katalog prava napravljen je i popis svih centara za socijalnu skrb s adresama i brojevima telefona.

Mjera 2. Osigurati radionice odnosno predavanja u Prihvatilištu za tražitelje azila o njihovim pravima te tradiciji, kulturi i kulturnim obrascima u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, Ministarstvo socijalne politike i mladih

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sukladno zaključenom ugovoru Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatskim Crvenim križem o isplati naknade plaćene djelatnicima Hrvatskog Crvenog križa koji rade u azilu, u 2014. godini utrošeno je iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske ukupno 632.112,00 kn.

Mjera je provedena - obrazloženje:

Hrvatski Crveni križ (u daljnjem tekstu: HCK) koji djeluje u sklopu Prihvatilišta za tražitelje azila provodi razne oblike edukacija i radionica. Tijekom 2014. godine organizirane su radionice i predavanja na temu međukulturalnih razlika, pravila ponašanja, odnosa u obitelji, priprema trudnice za porod i boravak u bolnici, suzbijanja trgovine ljudima te prepoznavanja žrtava trgovine ljudima.

HCK također organizira slobodne aktivnosti kroz koje se tražitelji azila upoznaju s hrvatskom kulturom. 2014. godine organizirali su maskenbal, posjetili grad Varaždin te brojne izložbe, koncerte i sportske događaje.

Slijedom navedenoga, HCK je u 2014. godini organizirao sljedeće aktivnosti:

- Izložba kreativnih radova tražitelja azila u knjižnici i muzejima u Dugavama. Na otvorenju je prikazan film koji je snimio tražitelj azila iz Somalije o svom iskustvu života u Hrvatskoj
- Obilježavajući i Dan žena, organizirana je radionica na temu međukulturalnih razlika, pravila ponašanja i odnosima u obitelji kroz razgovor i razmjenu iskustava sa ženama tražiteljicama azila

- Organizacija nogometnih utakmica izme u mom adi tražitelja azila iz Prihvatišta i mom adi nogometnog kluba Utrina
- Radionice s trudnicama smještenim u Prihvatištu na temu reproduktivnog zdravlja
- Radionica s tražiteljima azila iz Sirije o njihovim potrebama i iskustvima života u Hrvatskoj, te upoznavanje s kulturom i običajima u Hrvatskoj
- Posjete Sisku i Varaždinu s 15 tražitelja azila; obilasci gradskih znamenitosti i muzeja
- Kreativne radionice i nogometne utakmice s učenicima Gimnazije Sisak
- Povodom obilježavanja Svjetskog dana izbjeglica, u knjižnici Dugave otvorena je izložba likovnih radova tražitelja azila i osoba pod meunarodnom zaštitom. Na dan otvorenja posjetitelji su u zajednici radionici imali prilike od tražitelja azila naučiti tehnike izrade radova. Izložba je trajala do kraja lipnja.
- U suradnji s UNHCR-om i na poziv organizatora "In music" festivala koji se održavao na Jarunu, tražitelji azila su uz druženje s posjetiteljima održali radionicu sviranja afričkih bubnjeva
- Osnovna škola Fran Galovi u Dugavama organizirala je biciklijadu za učenike, roditelje, nastavnike i sve stanovnike naselja Dugave pod nazivom: "Dugave pedaliraju". HCK je sudjelovao zajedno s 10 tražitelja azila koji su stanovnicima Dugave prezentirali kreativne radove koje su izradili tijekom svog boravka u Prihvatištu, te vještinu sviranja afričkih bubnjeva
- Obilježavaju i Meunarodni dan mira, HCK je 21. rujna u Zagrebu organizirao nogometni turnir. Sudjelovalo je deset nogometnih momčadi, sastavljenih od azilanata i tražitelja azila, partnerskih organizacija: udruge navijača NK Zagreb "Bijeli Anđeli", sportskih udruga Grada Zagreba, stanovništva lokalne zajednice te djelatnika HCK
- Tražitelji azila u Kutini sudjelovali su na "Danima kruha"
- Dvije radionice za tražitelje azila u Prihvatištu Porin o problemu trgovanju ljudima – rizicima i mjerama opreza.

Mjera 3. Organizirati tematske i edukativne radionice te savjetovanja o njihovim pravima posebno u prvim mjesecima integracije osoba pod meunarodnom zaštitom (azilanti i osobe pod supsidijarnom zaštitom) u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo socijalne politike i mladih

Sunositelji: Hrvatski Crveni križ, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva socijalne politike i mladih; Ministarstvo unutarnjih poslova je za novozaposlenu djelatnicu utrošilo 124.564,00 kn na stavci 'Rashodi za zaposlene'

Mjera je provedena - obrazloženje:

Stranci pod supsidijarnom zaštitom i azilanti ne predstavljaju homogenu skupinu stacioniranu na jednom području, već se radi o osobama kojima je potreban individualan pristup i rad koji, u sustavu socijalne skrbi, provode stručni radnici u centrima za socijalnu skrb. Slijedom navedenog, u procesu rješavanja o pravima iz sustava socijalne skrbi djelatnici centara za socijalnu skrb azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom na individualnoj razini pružaju informacije o pravima iz sustava socijalne skrbi te o drugim za njih važnim pitanjima.

Centri za socijalnu skrb imaju imenovane stručne osobe za rad na integraciji stranaca i svaki azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom, bez obzira je li ili nije korisnik prava iz

sustava socijalne skrbi, može zatražiti savjet i dobiti potrebne odgovore na pitanja. Osoba zadužena za integraciju stranaca u centrima za socijalnu skrb pomaže pripadnicima ovih skupina oko pronalaženja posla i rješavanja problema s kojima se susreću, budući da ovi dolaze iz potpuno različitih kulturoloških okruženja.

Ministarstvo unutarnjih poslova je početkom 2014. godine zaposlilo još jednu djelatnicu na poslovima službenika za integraciju u cilju poboljšanja integracije posebno u prvim mjesecima tog procesa. Službenice za integraciju upoznaju osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom s pravima i obvezama koje imaju u Republici Hrvatskoj te im pomažu u ostvarivanju tih prava. Odmah nakon što im je odobrena zaštita službenice za integraciju uručuju im Priručnik o integraciji, u kojem su opisana sva prava i obaveze, te dogovaraju daljnje korake u postupku integracije.

Nadalje, Hrvatski Crveni križ izvijestio je da Program podrške pri integraciji osoba pod međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj provodi socijalna radnica i educirani volonteri, koji u prostoru "Integracijske kuće" pružaju korisnicima neophodnu materijalnu pomoć, psihosocijalnu podršku, informacije, savjete i upravljanje vezane za ostvarivanje prava, te pomažu u snalaženju u svakodnevnom životu u novoj sredini.

Hrvatski Crveni križ proveo je u izvještajnom razdoblju sljedeće edukacije i radionice:

- Dva puta tjedno održavao se tečaj hrvatskog jezika za azilante i osobe pod supsidijarnom zaštitom.
- Dvije radionice na temu: hrvatska kultura i običaji, te povezivanje i uključivanje u život lokalne zajednice
- Zajedno s UNHCR-om, održan je sastanak s osobama iz Sirije koji su dobili zaštitu u RH na kojem se razgovaralo o njihovim potrebama i trenutnom stanju
- Povodom obilježavanja Dana izbjeglica u knjižnici Dugave otvorena je izložba likovnih radova tražitelja azila i azilanata.
- Redovna pomoć u učenju i savladavanju školskog gradiva djeci azilanata.
- U knjižnici 'Marin Držić' u Zagrebu organizirana je zajednička radionica za djecu azilanata. Tema radionice: prihvatanje drugih i različitih, tolerancija. Na radionici je sudjelovala predstavnica udruge Adopta.
- Organizirana je kreativno-edukacijska radionica u Integracijskoj kući i na Dubravkinom trgu u Zagrebu i druženje s tražiteljima azila i osobama pod međunarodnom zaštitom, povodom obilježavanja Međunarodnog dana migranata 18.12. Sudjelovali su tražitelji azila i azilanti a prisustvovali su Ministar unutarnjih poslova Ranko Ostojić, Predstavnik UNHCR-a Terence Pike i izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa Robert Markotić, te predstavnici Ureda Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava, Centra za mirovne studije i Isusovske službe za izbjeglice.

Ostvarivanje prava iz sustava zdravstvene zaštite

Mjera 1. Pružanje informacija o korištenju zdravstvene zaštite prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) u cjelini, kao i sve njegove ustrojstvene jedinice pružaju informacije o na inu stjecanja prava u obveznom zdravstvenom osiguranju Republike Hrvatske te o na inu korištenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja svim zainteresiranim subjektima, neovisno radi li se o doma im državljanima ili strancima.

Svaka zainteresirana osoba informaciju može dobiti na na in da osobno do e u ustrojstvenu jedinicu Zavoda, telefonskim putem na brojeve telefona kako Direkcije Zavoda, tako i svake ustrojstvene jedinice Zavoda te elektronskim putem preko web stranice Zavoda, na kojoj uz objavljene informacije, upute o na inu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, novosti i sli no postoji mogu nost postavljanja konkretnog pitanja o na inu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Tako er, Zavod kontinuirano izdaje naputke o postupanju te daje upute o na inu ostvarivanja prava osiguranih osoba Zavoda na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te ostale relevantne informacije ugovornim subjektima Zavoda, odnosno zdravstvenim ustanovama te privatnim zdravstvenim radnicima s kojima je sklopljen ugovor o provo enju zdravstvene zaštite.

Nadalje, ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, pa tako i u dijelu na koji se odnosi Zakon o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, kontinuirano se prati putem financijskih i medicinskih izvješ a te elektronski kroz sustav u kojem se objedinjuju podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti te o tim nastalim troškovima.

Tako er, sukladno lanku 33. *Zakona o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj* Zavod kao Nacionalna kontaktna to ka pruža informacije osiguranim osobama iz drugih država lanica o korištenju zdravstvene zaštite kod ugovornih subjekata Zavoda, kao i kod privatnih provoditelja zdravstvene zaštite koji nisu u ugovornom odnosu sa Zavodom.

Mjera 2. Utvr ivanje opsega prava na zdravstvenu zaštitu za tražitelja azila koji su bili izloženi mu enju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja kao i za tražitelje azila sa specifi nim zdravstvenim potrebama

Nositelj: Ministarstvo zdravlja

Rok: prosinac 2013. godine

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog prora una Republike Hrvatske

Mjera je djelomi no provedena - obrazloženje:

lankom 20. *Zakona o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj* ("Narodne novine", broj 80/13) propisano je da tražitelj azila i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na hitnu medicinsku pomo (pružanje dijagnostikih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje), dok e se tražitelju azila koji je bio izložen mu enju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja, kao i tražitelju azila sa specifi nim zdravstvenim potrebama pružiti potrebna zdravstvena zaštita vezana za specifi no stanje, odnosno posljedice prouzro ene navedenim djelima. Troškovi zdravstvene zaštite ispla uju se iz državnog prora una Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravlje.

Ministarstvo zdravlja je u 2014. godini osiguralo pružanje usluga hitne medicinske pomoći i na razini primarne zdravstvene zaštite za tražitelje azila, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj, u Prihvatnim centrima Ministarstva unutarnjih poslova na lokacijama u Ježevu i Hotelu Porin u Zagrebu.

Budući da Prihvatilište za tražitelje azila u Kutini u 2014. godini nije radilo, a nakon obavijesti Ministarstva unutarnjih poslova da su u istome od kraja 2014. godine smješteni i tražitelji azila koji su bili izloženi mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja i tražitelji azila sa specifičnim zdravstvenim potrebama, Ministarstvo zdravlja je u postupku ugovaranja prava na zdravstvenu zaštitu s odgovarajućom zdravstvenom ustanovom, ime se navedenim kategorijama stranaca, uz hitnu zdravstvenu zaštitu osigurati i posebna psihološka podrška.

Samim time ostvariti će se i uvjeti za provedbu mjere 5. Akcijskog plana: *Osigurati zdravstvenu zaštitu kulturološki osjetljivu (psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć), posebice žrtvama nasilja i torture te onim osobama koje su preživjele traumu te djelomično i uvjeti za mjeru 6. Osmisliti sustav adekvatne zdravstvene zaštite, psihološke pomoći i psihosocijalne skrbi za posebno ranjive skupine stranaca koji će provoditi širi tim stručnjaka specijalista.*

Mjera 3. Informiranje zdravstvenih radnika o okvirima prava iz Zakona o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo zdravlja, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) kontinuirano izdaju naputke o postupanju te daju upute o načinu ostvarivanja prava osiguranih osoba Zavoda na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te o načinu ostvarivanja prava stranaca na zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj kao i ostale relevantne informacije ugovornim subjektima Zavoda, odnosno zdravstvenim ustanovama te privatnim zdravstvenim radnicima s kojima je sklopljen ugovor o pruženju zdravstvene zaštite.

Mjera 4. Pruženje provedbe ostvarivanja prava propisanih Zakonom o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj

Nositelj: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) u cjelini, kao i sve njegove ustrojstvene jedinice pružaju informacije o načinu stjecanja prava u obveznom zdravstvenom osiguranju Republike Hrvatske te o načinu korištenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja svim zainteresiranim subjektima, neovisno da li se radi o domaćim državljanima ili strancima.

Ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, pa tako i u dijelu na koji se odnosi *Zakon o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj*, kontinuirano se prati putem financijskih i medicinskih izvješća te elektronski kroz sustav u kojem se objedinjuju podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti te o tim nastalim troškovima.

Mjera 5. Osigurati zdravstvenu zaštitu kulturološki osjetljivu (psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć) posebice žrtvama nasilja i torture te onim osobama koje su preživjele traumu

Nositelj: Ministarstvo zdravlja

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: nisu utrošena sredstva

Mjera nije provedena - obrazloženje:

Vidjeti obrazloženje pod Mjerom 2.

Mjera 6. Osmisliti sustav adekvatne zdravstvene zaštite, psihološke pomoći i psihosocijalne skrbi za posebno ranjive skupine stranaca koji će provoditi širi tim stručnjaka specijalista

Nositelj: Ministarstvo zdravlja u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih

Rok: lipanj 2014. godine

Utrošena sredstva: nisu utrošena sredstva

Mjera nije provedena - obrazloženje:

Vidjeti obrazloženje pod Mjerom 2.

Mjera 7. Osigurati strancima pristup zdravstvenim institucijama (razumijevanje djelokruga njihovog rada; prevladavanje jezičnih barijera; interkulturalne vještine zaposlenih)

Nositelj: Ministarstvo zdravlja

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Navedena mjera provodi se sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske koji reguliraju područje rada liječnika kao i sukladno etičkom kodeksu zdravstvene struke, bez obzira na jezične i kulturološke barijere.

SMJEŠTAJ I STANOVANJE

Mjera 1. Suradnja Ministarstva socijalne politike i mladih s Agencijom za upravljanje državnom imovinom² u svrhu daljnjeg osiguravanja smještajnih kapaciteta za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno potrebama te daljnje aktivnosti vezane uz opremanje i adaptaciju stanova.

Nositelj: Ministarstvo socijalne politike i mladih

Sunositelji: Agencija za upravljanje državnom imovinom (sada: Državni ured za upravljanje državnom imovinom)

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: za provedbu ove mjere utrošeno je ukupno 212.009,01 kuna na pozicijama Ministarstva socijalne politike i mladih

Mjera je djelomi no provedena - obrazloženje:

Tijekom 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih unato planovima da e od Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, pravnog slijednika Agencije za upravljanje državnom imovinom, zatražiti dodatnih 5 stanova za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom to nije u inilo budu i da je nastao problem oko ure ivanja stanova dobivenih za ovu namjenu u ranijim godinama. Stanovi u vlasništvu Republike Hrvatske koje Državni ured za upravljanje državnom imovinom daje na korištenje Ministarstvu socijalne politike i mladih za ovu namjenu u iznimno su lošem stanju i potrebno je potpuno ure enje. Iako je Ministarstvo posao oko ure ivanja stanova po etkom godine prenijelo na centre za socijalnu skrb, na ijem podru ju mjesne nadležnosti se nalaze, u dijelu koji se odnosi na operativne poslove nije ubrzano ure ivanje stanova. U prethodnim godinama za ovu je namjenu ukupno dobiveno 10 stanova, od kojih su tri stana još uvijek u procesu ure ivanja. Tijekom 2014. godine ure ivana su 2 stana.

Nadalje, Državni ured za upravljanje državnom imovinom kao pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom naveden je kao sunositelj mjere, ije provo enje ovisi o specificiranim zahtjevima od strane nadležnih tijela državne uprave.

Na upit Ministarstva unutarnjih poslova o postojanju smještajnih kapaciteta za smještaj nezakonitih migranata, dopisom od 21. listopada 2014. godine zatražena je specifikacija zahtjeva odnosno da se konkretno navedu podru ja na kojima postoji potreba za osiguranjem odgovaraju ih stambenih kapaciteta za smještaj nezakonitih migranata, kao i potrebne veli ine objekata. Ministarstvo se o itovalo da traži nekretnine na podru ju Splita, Rijeke, Vukovara i Zagreba, me utim, bez specifikacije površine objekta.

Stoga je Državni ured za upravljanje državnom imovinom izvijestio da e tek nakon dobivanja traženih specifikacija te u skladu s mogu nostima i raspoloživim nekretninama mo i pristupiti obradi zahtjeva odnosno realizaciji mjere.

² Agencija za upravljanje državnom imovinom prestala je s radom 30. rujna 2013. godine sukladno lanku 80. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske ("Narodne novine", 94/13). Posljednji Ugovor o dodjeli nekretnina na korištenje za potrebe smještaja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom izme u Agencije i Ministarstva socijalne politike i mladih sklopljen je 16. rujna 2013. godine. Nakon 30. rujna 2013. godine pravni sljednik Agencije postao je Državni ured za upravljanje državnom imovinom (u daljnjem tekstu: Državni ured). Državni ured je izvijestio da je nakon prestanka rada Agencije ostao otvoren za inicijative Ministarstva socijalne politike i mladih u vezi s dodjelom na uporabu odgovaraju ih nekretnina u svrhu integracije stranaca u hrvatsko društvo.

Mjera 2. Osigurati adekvatan smještaj u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 6 mjeseci od dobivanja statusa za maloljetne osobe bez pratnje te maloljetne osobe bez pratnje pod meunarodnom zaštitom na način da se iste smještavaju u domove iz sustava socijalne skrbi ili drugi odgovaraju i alternativni smještaj.

Nositelji: Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s centrima za socijalnu skrb

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državni ured za upravljanje državnom imovinom

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo socijalne politike i mladih izvijestilo je da je u Republici Hrvatskoj u 2014. godini ukupno na prihvatu bilo 68 maloljetnih osoba bez pratnje pod meunarodnom zaštitom u domovima iz sustava socijalne skrbi i to u:

- Domu za odgoj djece i mladeži Osijek -7,
- Domu za odgoj djece i mladeži Zadar-2,
- Domu za odgoj djece i mladeži Zagreb-51,
- Domu za djecu Lovran-3,
- Domu za djecu Osijek-1,
- Domu za djecu Zagreb-4.

U ENJE JEZIKA I OBRAZOVANJE

Mjera 2. Koordinirati uključivanje tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, povratnika i stranaca u odgojno – obrazovne ustanove zbog učenja hrvatskoga jezika

Nositelj: uredi državne uprave u županijama, pučka otvorena učilišta, osnovne škole i druge ustanove koje imaju odobrenje za izvođenje programa osnovnog obrazovanja odraslih

Sunositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo socijalne politike i mladih, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: 2014. godina

Utrošena sredstva: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta utrošilo je u 2014. godini za provedbu mjere 48.598,76 kuna.

Mjera je djelomično provedena - obrazloženje:

Članom 50. *Zakona o azilu* ("Narodne novine", broj 79/07, 88/10 i 143/13) propisano je da se radi uključivanja u hrvatsko društvo azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom omogućiti učenje hrvatskoga jezika, povijesti i kulture.

Slijedom navedenog, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta imenovalo je u listopadu 2014. godine osmero članova Povjerenstva za izradu *Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo*.

Cilj učenja hrvatskoga kao inoga jezika je, uz meunarodno umijeće, osposobljenost za usmeno i pisano sporazumijevanje na hrvatskome jeziku radi života i rada u Republici Hrvatskoj. U razdoblju od 28. studenoga 2014. godine do 12. prosinca 2014. godine provedeno je internetsko savjetovanje o *Nacrtu Odluke o Programu učenja hrvatskoga jezika*,

povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi ukljuivanja u hrvatsko društvo i Nacrtu Programa u enja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi ukljuivanja u hrvatsko društvo. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je, nakon provedenoga internetskog savjetovanja, objavilo Program u enja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi ukljuivanja u hrvatsko društvo u "Narodnim novinama", broj 154/14.

U studenome 2014. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uputilo je dopis uredima državne uprave u županijama u kojima se nalaze osobe koje imaju uvjete za pohaanje te aja hrvatskoga jezika da krenu u žurnu identifikaciju ustanova koje su u mogunosti organizirati te aj hrvatskoga jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom. Po etak provo enja Programa planira se u 2015. godini.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova u 2014. godini utvr eno je da je potrebno uklju iti 66 osoba u te aj hrvatskoga jezika.

U pogledu ukljuivanja ranjivih skupina stranaca u osnovnoškolski i srednjoškolski obrazovni sustav prema izvješ u Ministarstva unutarnjih poslova ne postoje poteško e. Me utim, utvr eno je da i nadalje postoji problem prilikom upisa azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom na fakultete zbog informacijskog sustava koji strogo dijeli hrvatske od stranih državljana, uslijed ega dolazi do problema prilikom podnošenja zahtjeva za upis na fakultet.

Tako er, Ministarstvo unutarnjih poslova isti e da je potrebno što prije riješiti problem priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Zakonski je propisano da se odluke o odbijanju priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija ne mogu temeljiti iskljuivo na injenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje odre ena kvalifikacija, no u praksi to nije slu aj.

Mjera 3. Osigurati trajno stjecanje socijalne i gra anske kompetencije u sustavu redovitog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja

Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Sunositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta isplatilo je u 2014. godini 27.300,00 kuna za organizaciju i rad 21 županijskoga stručnog vijeća za demokratsko gra anstvo.

Mjera je provedena - obrazloženje:

U 2014. godini ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio je *Odluku o donošenju Programa me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj* ("Narodne novine", broj 104/14). *Gra anski odgoj i obrazovanje* uvodi se na na in obvezne me u predmetne provedbe kako bi se u odgoju i obrazovanju pridonijelo punom razvoju gra anske kompetencije u enika. Pri tome se polazi od injenice da su svi predmeti izravno povezani op im pravom na odgoj i obrazovanje ili nekim posebnim pravom koje se jam i svakom djetetu, u svakome od njih se traži razvoj odre enih vještina i vrijednosti koje više ili manje pridonose ostvarivanju *Gra anskog odgoja i obrazovanja*.

Slijedom navedenog, znanje, vještine i vrijednosti, potrebni za aktivno ukljuivanje u društveni život i razvoj demokracije i op eg dobra društvene zajednice, Republike Hrvatske, Europe i svijeta, zastupljeni su u svim nastavnim predmetima. Takvo je povezivanje važno jer

u enicima pomaže da školsko gradivo vrše 'smjeste' u vlastito iskustvo i zajednicu kojoj pripadaju, time se cjelovitije pridonosi razvoju građanske kompetencije u enika.

Agencija za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) o provedbi ove mjere u izvještajnom razdoblju izvijestila je putem sljedećih pokazatelja:

- Donesena je *Odluka o Programu i Programima u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* ("Narodne novine", broj 104/14; Program je dostupan na mrežnim stranicama Agencije i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: www.mzos.hr, www.azoo.hr)
- U školskoj godini 2014./2015. započela je obavezna provedba *Programa Građanskog odgoja i obrazovanja* u osnovnim i srednjim školama te provedba *Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole* u 34 osnovne škole.
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta raspisalo je natječaj za prijavu osnovnih škola za provedbu *Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja* u 8. razredima. Nakon provedenog natječaja proveden je izbor škola te je započela provedba *Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole* u 31 osnovnoj školi.
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uputilo je dopis svim ravnateljima osnovnih i srednjih škola o koracima u provedbi *Građanskog odgoja i obrazovanja*
- Agencija je provela stručno usavršavanje za ravnatelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike o pedagoškoj proceduri izrade godišnjeg plana i programa provedbe obvezne mjere u predmetne i interdisciplinarne provedbe *Građanskog odgoja i obrazovanja*, o čemu je pedagoške dokumentacije kojom se dokazuje provedba, o metodologiji mjere u predmetnog i interdisciplinarnog planiranja i programiranja usmjerenog na ishode *Građanskog odgoja i obrazovanja* i vrednovanje postignuća u enika
- Agencija je učiteljima i nastavnicima na mrežnim stranicama učinila dostupnim primjere dobre prakse, obrasce i materijale potrebne za provedbu mjere u predmetnog i interdisciplinarnog programa *Građanskog odgoja i obrazovanja*; www.azoo.hr
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja proveo je vanjsko vrednovanje i priredio *Izveštaj o vanjskom vrednovanju Eksperimentalnog izbornog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole (prvo polugodište školske godine 2014./2015.)*

Agencija je također izvijestila o aktivnostima koje su prethodile uvođenju *Građanskog odgoja i obrazovanja*.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta donijelo je 27. kolovoza 2012. *Odluku o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja* u dvanaest osnovnih i srednjih škola u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini. Odluka i Kurikulum objavljeni su na webu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije: www.mzos.hr; www.azoo.hr.

Na temelju podataka prikupljenih tijekom eksperimentalnog praćenja primjene Kurikuluma *Građanskog odgoja i obrazovanja* bilo je potrebno doraditi Kurikulum. Tijekom prve polovice 2014. godine Stručno povjerenstvo za pripremu provedbe *Građanskog odgoja i obrazovanja* u školskoj godini 2014./2015. je izradilo izmjene i dopune Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja. Slijedila je javna rasprava.

Nakon javne rasprave o *Kurikulumu građanskog odgoja i obrazovanja* (travanj/svibanj 2014.) Povjerenstvo za pripremu uvođenja *Građanskog odgoja i obrazovanja* 27. lipnja 2014. donijelo je sljedeće zaključke:

1. *Gra anski odgoj i obrazovanje* uvodi se od školske godine 2014./2015. obvezno me u predmetno u sve razrede osnovne škole, dakle od prvog do osmog razreda, te u srednje škole.
2. *Gra anski odgoj i obrazovanje* uvodi se kao poseban obvezan predmet u 8. razred osnovne škole te u 1. i 2. razred srednje škole, školske godine 2015./2016., odnosno kad se stvore sve pravne i kurikularne pretpostavke.
3. *Gra anski odgoj i obrazovanje* dalje se se eksperimentalno provoditi u zainteresiranim školama kao izborni predmet i u srednjim školama kao fakultativni predmet.

Pripremu programa za obvezno me u predmetno provo enje u osnovnim i srednjim školama odradili su savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje te je na temelju toga izra en *Program me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* i *Eksperimentalni program Gra anskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole*. *Program me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* stavljen je na javnu raspravu u razdoblju od 18. srpnja do 19. kolovoza 2014. U javnoj raspravi pristiglo je 90-tak primjedbi. Primjedbe su razmotrene i obra ene te su još jednom izvršene manje dorade u Programu. Nakon toga Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta donijelo je *Odluku o programu i Program me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole*.

Nadalje, Agencija isti e da se mjera 3. iz Akcijskog plana provodi na na in da se osigurava trajno stjecanje socijalne i gra anske kompetencije u sustavu redovitog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja.

U *Programu me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* nalaze se teme, klju ni pojmovi i ishodi posebno za svaki razred osnovne i srednje škole koji se odnose na šest strukturnih dimenzija gra anske kompetencije i to;

- ljudsko-pravna,
- politi ka,
- društvena,
- gospodarska,
- kulturološka,
- ekološka.

Plan ostvarivanja je 20 sati me u predmetne nastave temeljene na interaktivnim metodama u enja i pou avanja, 5 sati kroz sat razrednika i 10 sati izvan u ioni ke nastave usmjerene na stjecanje provedbenih, iskustvenih znanja kroz povezivanje disciplinarnih znanja s rješavanjem problema u stvarnom životnom okružju.

Teme, klju ni pojmovi i ishodi koji se trebaju razvijati kod u enika, a odnose se na provedbu mjere iz Akcijskog plana, pretežito se nalaze u ljudsko-pravnoj, društvenoj i me u/kulturološkoj dimenziji *Programa me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole*.

Na osnovi tema, klju nih pojmova i ishoda utvr enih u *Programu me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* u enik na kraju pojedinih razina obrazovanja treba biti osposobljen da pokaže sljede e injeni no, provedbeno i vrijednosno znanje (sastavni dio gra anske kompetencije koja se

spiralno i sustavno razvija od 1. do 8. razreda osnovne škole te u svim razredima srednje škole):

Obrazovni ishodi na kraju 4. razreda osnovne škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- objašnjava osnovna dje ja prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta
- imenuje dokumente kojima se odre uju dje ja prava
- razlikuje prekršitelja i žrtvu, sudjeluje u odre ivanju pravila ponašanja u razredu, u slu aju kršenja pravila predlaže mjere za pravednu nadoknadu štete
- razlikuje pristrano od nepristranog odlu ivanja
- objašnjava postupke pravednog odlu ivanja, ispravljanja u injene nepravde ili štete i pravedne raspodjele (proceduralna, korektivna i distributivna pravda)
- zaklju uje zašto je pridržavanje pravila i pravedno odlu ivanje važno za uspjeh svih u razredu i školi
- pokazuje privrženost na elima dostojanstva svake osobe, ravnopravnosti, pravde i uklju enosti svih
- prepoznati situacije i namjere koje dovode do ugrožavanja sigurnosti djeteta (trgovanje djecom)

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- objašnjava zna enje slobode govora i navodi opravdana ograni enja te slobode
- razlikuje poželjne od nepoželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u zajednici te navodi primjere
- zaklju uje o posljedicama koje zlouporaba slobode govora ima za dobrobit pojedinca i zajednice
- koristi osnovne tehnike timskog rada i nenasilnog rješavanja sukoba, uklju uju i vještinu kontrole emocija i odga anja odgovora, aktivnog slušanja, pregovaranja i posredovanja
- analizira i izvodi zaklju ke poštuju i mišljenje drugih
- zaklju uje o važnosti nenasilne komunikacije za osobni uspjeh u školi i kvalitetan život u zajednici
- pretražuje i koristi više izvora informiranja o nekoj temi ili problemu
- pokre e i sudjeluje u humanitarnim akcijama, volonterskim aktivnostima i manjim istraživa kim projektima koji su usmjereni na dobrobit pojedinca i zajednice
- pokazuje otvorenost prema druk ijim mišljenjima i ustrajava na istinoljubivosti i dokazu

Me ukulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- opisuje zna ajke zavi ajnog i domovinskog identiteta
- imenuje nacionalne manjine u svojoj sredini i opisuje njihove kulturne zna ajke
- zna da školu i lokalnu zajednicu ini više kultura koje se nalaze u stalnoj interakciji
- ima razvijene osnovne vještine interkulture komunikacije
- iskazuje privrženost o uvanju narodnih obi aja i kulturnih znamenitosti domovine
- navodi kulturne razlike koje postoje u domovini i povezuje ih sa zavi ajnim, ve inskim i manjinskim nacionalnim te hrvatskim domovinskim identitetom
- predlaže i konstruktivno sudjeluje u aktivnostima kojima se obilježavaju datumi važni za lokalnu zajednicu u cjelini i osobito lokalne manjinske kulture

Obrazovni ishodi na kraju 8. razreda osnovne škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- opisuje sustav zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj - Ustavni sud, pu ki pravobranitelj, pravobranitelj/ica za dje ja prava, pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova, pravobranitelj/ica za osobe s invaliditetom, zakoni te njihovu ulogu u zaštiti temeljnih ljudskih prava i suzbijanju diskriminacije
- navodi zašto se temeljna prava štite zakonima i Ustavom te navodi koja gra anska, politi ka, gospodarska, socijalna i kulturna prava štiti Ustav Republike Hrvatske
- opisuje i dokumentira podacima kako se u demokraciji štite temeljna ljudska prava; pravo na život, slobodu, vlasništvo, privatnost; ravnopravnost u odnosu na dob, spol, rasu, etni ku, vjersku, klasnu pripadnost i druge osobine
- objašnjava zna enje prava na primjereni životni standard i prava na socijalnu sigurnost, odredbe Ustava kojima se ure uju ta prava, na ine na koje se ona štite u Hrvatskoj i ograni enja koja se javljaju u uživanju tih prava
- objašnjava zašto je pravna država temelj svake demokracije i vladavine prava; da se temelji na jednakosti i jednakopravnosti
- objašnjava što zna i pred zakonima imati ista prava bez obzira na naše vrijednosti, stajališta, fizi ke i duševne osobine
- objašnjava da je pravna država iznad svake ideologije jer ideologije same po sebi zna e isklju ivost prema onima koji druk ije misle; to povezuje s injenicom ako bi ideologija bila u srži demokracije, svako bi diskriminatorno tretiranje pojedinaca ili skupine gra ana bilo demokratsko ponašanje
- objašnjava što je društvena isklju enost, istražuje i opisuje koji se oblici društvene isklju enosti mogu susresti u Hrvatskoj te koji su uzroci i posljedice isklju ivanja za pojedinca, grupu i hrvatsko društvo u cjelini
- povezuje društvenu isklju enost s diskriminacijom i nepravdom

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- koristi komunikacijske vještine - aktivno slušanje, parafraziranje, sažimanje, fokusiranje, preoblikovanje, kodiranje i dekodiranje osje aja i potreba drugog, ja-poruke, ti-poruke
- odre uje što je i koju ulogu imaju dijalog i pregovaranje u upravljanju sukobima
- navodi pravila grupnog rada i oblike grupnog rada
- objašnjava važnost argumentiranja i dokazivanja temeljenog na injenicama
- vodi i moderira rad grupe, uskla uje i oblikuje zaklju ke, izvješ uje o njima
- opisuje pojam i vrste medija (tiskovine, radio, TV, Internet), pozitivne i negativne utjecaje medija, prednosti i opasnosti Interneta, sigurnost na Internetu
- opisuje i dokumentira primjere društvene isklju enosti, predrasuda, diskriminacije, koruptivnog ponašanja, uklju uju i prepisivanje u školi
- koristi se intelektualnim alatima za suzbijanje društvene isklju enosti, neljudskog, ponižavaju eg i nepoštenog (koruptivnog) ponašanja
- obrazlaže što je dobrovoljni društveni rad u zajednici i zašto pridonosi razvoju osobnih sposobnosti, zajedni kog dobra i društvenog napretka u cjelini
- sudjeluje u akcijama solidarnosti i volontira
- iskazuje solidarnost i pruža pomo uenicima s invaliditetom
- opisuje utjecaj hrabrih pojedinaca tijekom povijesti i danas koji su svojim djelovanjem utjecali na pravednije i humanije odnose u društvenoj zajednici

Me u/kulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- objašnjava što je identitet, a što globalizacijski kulturni trendovi
- objašnjava značenje kulturnog identiteta
- opisuje obilježja hrvatske i inske nacionalne kulture i kultura nacionalnih i religijskih manjina u Hrvatskoj
- opisuje i dokumentira primjere uspješne suradnje u izgradnji zajedničke hrvatske kulture
- opisuje u čemu se sastoji interkulturni dijalog i zašto je važan za društveni i gospodarski razvoj demokratske zajednice
- pokazuje privrženost uzajamnom razumijevanju, poštovanju, suradnji i solidarnosti na razini razreda, škole i društva u cjelini
- prepoznaje i suzbija predrasude i inske nacije prema nacionalnim manjinama te nacionalne manjine prema većinskoj naciji
- istražuje i opisuje doprinos hrvatskom i svjetskom napretku velikana znanosti i umjetnosti, pripadnika hrvatske nacionalnosti, kao i pripadnika nacionalnih manjina

Obrazovni ishodi na kraju 4. razreda srednje škole

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- istražuje i primjerima potkrepljuje kako se unutar sustava zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj štite temeljna ljudska prava; pravo na život, slobodu, vlasništvo, privatnost; ravnopravnost u odnosu na dob, spol, etničku, vjersku, klasnu i drugu pripadnost, rasu i druge razlike

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

- određuje što je i koju ulogu imaju dijalog, pregovaranje, dokazivanje temeljeno na činjenicama, donošenje zajedničkih zaključaka u upravljanju sukobima
- navodi pravila grupnog rada i oblike grupnog rada
- vodi i moderira rad grupe, oblikuje zaključke i izvješuje o njima
- navodi medije po vrsti (tiskovine, radio, tv, internet) i statusu (privatni, javni)
- obrazlaže značenje neovisnosti medija, prava građana na točnu informaciju i prava na zaštitu privatnosti
- objašnjava i primjerima potkrepljuje neke pozitivne i negativne utjecaje medija, prednosti i opasnosti interneta, sigurnost na internetu, otpornost i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja
- objašnjava normativne osnove prava na privatnost, istražuje činjenično stanje, navodi pozitivne i negativne primjere (zaštita i kršenje) tih prava i priprema priopćenje
- objašnjava i primjerima potkrepljuje što su stereotipi, predrasude i diskriminacija, kako do njih dolazi, zašto su predrasude i diskriminacija štetni za društvo i kako se uklanjaju
- navodi imena hrabrih pojedinaca iz svoje sredine, Hrvatske ili svijeta koji su svojim djelovanjem utjecali na razvoj humanijih i pravednijih podnosa u društvu, kroz povijest i danas

Me u/kulturna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

U enik:

- opisuje u čemu se sastoji interkulturni dijalog i zašto je važan za izgradnju demokratske zajednice i mira među narodima
- pokazuje privrženost uzajamnom razumijevanju, uvažavanju, suradnji i solidarnosti na razini razreda, škole i društva u cjelini

Izvan u ioni ke aktivnosti – primjeri

Ovisno o ishodu, izvan u ioni ke i prakti ne aktivnosti provode se kao nadopuna pojedine me u predmetne tematske aktivnosti za njihovo potpunije razumijevanje kroz iskustveno u enje i zaklju ivanje, a mogu se povezati i sa satom razrednika.

Primjeri:

Simulacije su enja za srednjoškolske u enike – simulacija sudskog postupka u kojem u enici razvijaju svoju demokratsku pravnu pismenost, odnosno znanja, vještine i vrijednosti vladavine prava, uklju uju i i zna enje zakona i zakonske ovlasti u demokraciji, uloge sudaca, sudskog postupka i sudskih presuda. Sudjelovanje u školskim, županijskim i državnoj smotri *Zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava i demokraciji*. Dostupno na internetskoj adresi:

<http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&id=1365><http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&i d=1364>.

Simulacija sjednice Hrvatskoga sabora za srednjoškolske u enike – priprema u enika za donošenje odluka u Saboru u kojoj u enici odabiru njima važnu temu i raspravljaju o njoj, npr. o problemu nezaposlenosti mladih, a potom donose odluke o konkretnim mjerama koje treba poduzeti daju i preporuke za poboljšanja odre ene politike.

Sudjelovanje u državnoj smotri *Simulirano zasjedanje Sabora za u enike srednjih škola*. Dostupno na internetskoj adresi: <http://itv.sabor.hr/itvevents/asx.axd?ID=6>.

Korištenje metode *Radionica budu nosti* za uo avanje i analiziranje društvenih problema, inovativno razmišljanje o mogu im rješenjima problema i izrada plana aktivnosti za ostvarenje rješenja problema (postupak *Radionice budu nosti* opisan u *Zbirci metoda prikladnih za u enje i pou avanje* Gra anskog odgoja i obrazovanja www.azoo.hr)

Sudjelovanje u školskoj, županijskoj i državnoj smotri *Projekt gra anin*;

Povezivanje u enja za gra anska, politi ka, gospodarska, socijalna i kulturna prava s obilježavanjem posebnih dana:

npr. Dan neovisnosti, Dan Domovinske zahvalnosti, Dan ljudskih prava, Dan sje anja na Vukovar, Dan sje anja na žrtve Holokausta, Dan volontera, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama; Tjedan solidarnosti Hrvatskog Crvenog križa; Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti, Dani profesionalnog usmjeravanja itd.

Stru no usavršavanje

U *Programu me u predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Gra anskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* utvr ene su osnovne kompetencije koje trebaju imati u itelji i nastavnici za provo enje *Gra anskog odgoja i obrazovanja*:

1. Op a profesionalna znanja i vještine (pedagoška, razvojno-psihološka, sociološka, normativno-pravna)
2. Strukovna znanja u podru ju *Gra anskog odgoja i obrazovanja*
3. Vještine, vrijednosti i procesi u enja i pou avanja koji vode razvoju aktivnog i odgovornog gra anstva
4. Metode participativnog u enja i pou avanja *Gra anskog odgoja i obrazovanja*
5. Metode vrednovanja i samo-vrednovanja u *Gra anskom odgoju i obrazovanju*

Agencija za odgoj i obrazovanje je u svrhu pripreme u itelja i nastavnika za primjenu *Gra anskog odgoja i obrazovanja* organizirala u 2014. godini 193 državna, me užupanijska i županijska stru na skupa - za ravnatelje, u itelje, nastavnike i stru ne suradnike u osnovnim i srednjim školama. Obuhva eno je njih 9.938. Objavljen je e-katalog stru nog usavršavanja u

2014. za sve učitelje, nastavnike i ravnatelje osnovnih i srednjih škola za primjenu Programa i razvoj grafičke kompetencije kod učenika www.azoo.hr.

Preporučene metode rada za učitelje i nastavnike su: razvoj komunikacijskih vještina, metoda igre uloga, simulacije, korištenje likova iz literature, studij slušanja, učeničko istraživanje o pojavama diskriminacije - prikupljanje podataka u medijima, na internetu, od službi Ministarstva unutarnjih poslova - sastavljanje upitnika, intervjuiranje, prikazivanje filmova, simulirana suđenja (*mock trials*), Projekt grafičarin itd.

Održana su tri tematska stručna skupa za učitelje i nastavnike hrvatskoga jezika na kojima se radilo na stjecanju slijedećih kompetencija: sudionici će se temelje interkulturalne kompetencije; moći će uspostavljati zadovoljavajuće interakcije i komunikacije s osobama druge kulture, bolje razumijevati i poštovati različite kulture, usvajati djelotvorno ponašanje u drugim kulturama – interkulturalna osjetljivost, razvijati i proširivati osobno znanje i komunikacijsku kompetenciju u radu s kulturno drugačijim učenicima:

1) Stručni skup za učitelje i nastavnike Hrvatskoga jezika Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije: Strategija učenja i poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika, 14.04.2014., Split, 62 sudionika

2) Hrvatski jezik kao prvi jezik - polje etna edukacija, Pristupi učenju i podučavanju inojezičnim učenicima, 15.04.2014., Zagreb, 36 sudionika

3) Pristupi učenju i poučavanju inojezičnih učenika - za učitelje i nastavnike HJ Sisak-komoslavačke, Karlovačke, Varaždinske i Međimurske županije i nastavnike HJ Zagrebačke županije i Grada Zagreba koji do sada nisu sudjelovali na skupovima s ovom temom, 15.04.2014., Zagreb, 19 sudionika

Sustav natjecanja, susreta i smotri

U 2014. održano je 5 državnih smotri iz područja *Grafičkog odgoja i obrazovanja* za učenike osnovnih i srednjih škola:

1. Smotra Projekt grafičarin;
2. Smotra simuliranih suđenja;
3. Grafički odgoj na djelu;
4. Simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola;
5. e-kviz "Koliko poznaješ Hrvatski sabor?"

Obrazovni i nastavni materijali

Obrazovni i nastavni materijali objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje i tako učenicima dostupnima svim odgojno-obrazovnim radnicima i zainteresiranoj javnosti www.azoo.hr.

ZAPOSŁJAVANJE

Mjera 1. Informiranje stranaca o pravima i obvezama u sustavu zapošljavanja

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Mjera 2. Educiranje radnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u sklopu redovne edukacije o potrebama i pravima stranaca

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Sunositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok: kontinuirano

Mjera 3. Informiranje stranaca o mogućnostima za prekvalifikaciju i doškoloavanje u cilju povećanja šansi za zapošljavanje

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Ukupno utrošena sredstva za provedbu mjera 1., 2. i 3.: vezano uz Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, za provedbu mjere samozapošljavanja iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske utrošeno je 25.000 kn.

Mjere 1., 2. i 3. su provedene - obrazloženje:

Za provedbu mjera u području zapošljavanja stranaca, s posebnim naglaskom na azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom nadležan je Hrvatski zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: HZZ). Prijava azilanata HZZ-u regulirana je člankom 14. *Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti* ("Narodne novine", broj 80/08, 94/09, 121/10, 12/13, 153/13) koji uređuje da se HZZ-u može prijaviti azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj koji je u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačen s hrvatskim državljaninom.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom prijavljuje se i evidentira u područni ured HZZ-a prema mjestu boravka odnosno adresi stanovanja. Kroz komunikaciju s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova došlo se do zaključka da bi se prijavom na jednom mjestu uvelike olakšale same procedure prijave, a pri HZZ-u bi tako postojala kontaktna točka za ove ciljane skupine. Stoga je internom uputom HZZ-a definirano da se sve prijave u evidenciju vrše u Ispostavi Zagreb Jug- Novi Zagreb. Azilant se prijavljuje osobno uz prednošenje osobne iskaznice za azilanta te dostavljanjem osnovnih podataka, datuma rođenja, OIB-a i MBG-a utvrđenog od strane Ministarstva unutarnjih poslova. Također, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, pripremljen je tekst s važnim informacijama koji bi se uručivao azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom prilikom prvog upisa u evidenciju, a koji će Ministarstvo unutarnjih poslova integrirati u višejezični letak te omogućiti na korištenje.

Prema podacima HZZ-a dana 31. prosinca 2014. godine u evidenciji je zabilježeno ukupno 33 nezaposlenih azilanata, od kojih 24 muške i 9 ženskih osoba, pri čemu su u najvećem broju evidentirani u Područnom uredu Zagreb (31 osoba), a potom u Područnom uredu Kutina (1) i Područnom uredu Pula (1).

Prosječna dob azilanta je između 30 i 34 godine (9 osoba), dok je ostali broj azilanata prema dobi zabilježen u sljedećem broju: između 35 i 39 (6 osoba), između 20 i 24 (5 osoba), između 25 i 29 (4 osobe) između 40 i 44 (4 osobe), između 45 i 49 (3 osobe) te između 15 i 19 (2 osobe).

HZZ kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na informiranje stranaca o pravima i obvezama u sustavu zapošljavanja u smislu individualnih konzultacija. Individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje utvrđuju radni, stručni i osobni potencijal nezaposlene osobe, pružajući stručnu pomoć u izradi profesionalnog plana zapošljavanja te pružajući podršku u izvršavanju aktivnosti iz profesionalnog plana, kao i posredovanja pri zapošljavanju. Nadalje, kroz radionice grupnog savjetovanja stječu se vještine pisanja

životopisa, zamolbi i uspješnog predstavljanja poslodavcima, čiji je cilj u konačnici stjecanje vještina aktivnog traženja posla.

Iako su zbog financijske strukture mjere aktivne politike zapošljavanja za koje je nadležan HZZ u Akcijskom planu definirane s rokom 31. prosinca 2013. godine, tijekom 2014. godine nastavljeno je s njihovom provedbom. U okviru Mjera aktivne politike zapošljavanja koje su usmjerene na obrazovanje i podizanje zapošljivosti i samozapošljavanje, sufinanciranje zapošljavanja u svim granama djelatnosti i sufinanciranje zapošljavanja u javnom radu, kao i osiguranja potrebnog radnog iskustva za prvo zapošljavanje mladih obrazovanih osoba bez radnog staža, u mjeri samozapošljavanja zaposlena je jedna osoba azilant.

Mjera 4. Aktiviranje, motiviranje i uključivanje azilanata u program učenja hrvatskoga jezika

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: za provedbu mjere nisu utrošena dodatna sredstva iz razloga nedostatnih financijskih resursa

Mjera 4. je djelomično provedena - obrazloženje:

Mjera 4. Aktiviranje, motiviranje i uključivanje azilanata u program učenja hrvatskoga jezika djelomično je provedena zbog nedostatka financijskih resursa. Budući da najveća prepreka za konkuriranje stranaca prijavama na otvorena radna mjesta na slobodnom tržištu rada predstavlja nepoznavanje ili nedovoljno poznavanje hrvatskoga jezika, Hrvatski zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: HZZ) je za financiranje provedbe mjere uključivanja stranaca u program učenja hrvatskog jezika predvidio sredstva fondova Europske unije kroz Operativni program *Razvoj ljudskih potencijala* za razdoblje 2014 – 2020. godine. Budući da sredstva za 2014. godinu nisu bila raspoloživa, aktivnosti HZZ-a za nezaposlene osobe azilante, članove njihovih obitelji i strance pod supsidijarnom zaštitom su se odnosile na njihovo aktiviranje i motiviranje, bez mogućnosti uključivanja u program učenja hrvatskoga jezika.

Sve aktivnosti HZZ-a usmjerene su na uključivanje ovih ciljnih skupina u programe obrazovanja za stjecanje stručnih vještina potrebnih na tržištu rada.

ME URESORNA SURADNJA

Mjera 1. Održavanje kontakta osoba za pitanja integracije stranaca u tijelima državne uprave

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova europske unije, organizacije civilnoga društva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Tijela državne uprave (nositelji), kao i organizacije civilnoga društva, koja sudjeluju u radu Stalnog povjerenstva za integraciju stranaca i radnih skupina Stalnog povjerenstva dužna su imenovati kontakt osobe za pitanja integracije stranaca u cilju osiguranja u inkovite i brze suradnje te rješavanja pojedina njih problema i izazova. Sljedeća tijela imenovala su kontakt-osobe:

- Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske,
- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Ministarstvo zdravlja
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova europske unije
- Hrvatski Crveni križ
- Centar za mirovne studije

U slučaju promjena u pogledu imenovanih kontakt-osoba Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina obavještava sve ostale kontakt-osobe u sustavu.

Mjera 2. Izrađivanje info letka o osnovnim informacijama za integraciju stranaca hrvatsko društvo

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelji: Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, organizacije civilnog društva

Rok: prosinac 2014. godine i prosinac 2015. godine

Utrošena sredstva: za provedbu mjere u 2014. godini nisu utrošena financijska sredstva

Mjera je djelomično provedena - obrazloženje:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu (ULJPPNM) osnovao je u rujnu 2014. godine *ad hoc* Radnu skupinu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo za izradu nacrtu info letka o osnovnim informacijama za integraciju stranaca u hrvatsko društvo.

Radna skupina sačinjena je od predstavnika resornih tijela (Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva zdravlja, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja), Centra za mirovine studije, Hrvatskog Crvenog križa i Instituta za migracije i narodnosti.

Dana 25. rujna 2014. godine održan je prvi sastanak Radne skupine na kojem je dogovoren sadržaj info letka, koji će se sastojati od sljedećih poglavlja: Riječ dobrodošlice Nacionalne kontakt-osobe za integraciju mr.sc. Branka Soanica; O Republici Hrvatskoj;

Reguliranje statusa; Zapošljavanje i rad stranih državljana u Republici Hrvatskoj; Stanovanje; Obrazovanje; Socijalna skrb; Zdravstvena zaštita stranaca; Organizacije civilnoga društva.

Ilanovi Radne skupine su ispred tijela i organizacija koje predstavljaju do kraja 2014. godine ULJPPNM-u dostavili tekstove koje je ULJPPNM objedinio i dostavio svima na mišljenje. Svi ilanovi Radne skupine jednoglasno su utvrdili da e u cilju izrade što kvalitetnijeg teksta nacrt info letka dovršiti u 2015. godini, kada je predvi eno i prevo enje istog na engleski i francuski jezik, dizajn i tisak.

Mjera 3. Osigurati usluge prevo enja za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom pri ostvarivanju njihovih prava u sustavu socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja, stanovanja i zapošljavanja

Nositelji: Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo zdravlja, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, organizacije civilnoga društva,

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: Ministarstvo unutarnjih poslova je za provedbu mjere u 2014. godini utrošilo ukupan iznos od 440.821,00 kn, od ega je na prijevod utrošeno 333.606,00 kn, a 107.215,00 kn na besplatnu pravnu pomo ; Sredstva se osiguravaju u prora unu jedinice podru ne (regionalne) samouprave, iz kojeg razloga Ministarstvo socijalne politike i mladih ne raspolaže s iznosom utrošenih sredstava u 2014. godini.

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo socijalne politike i mladih izvijestilo je da poslove vezane za integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u sustavu socijalne skrbi operativno provode centri za socijalnu skrb unutar kojih postoje stru ne osobe imenovana za poslove integracije stranaca koje se dobro služe jednim od vode ih stranih jezika. U situacijama u kojima postoji potreba za prevoditeljem isti se angažira s popisa prevoditelja kojim raspolažu centri za socijalnu skrb. Troškovi za ovu uslugu se podmiruju iz sredstava za materijalne rashode i financijske rashode centara za socijalnu skrb koji se osiguravaju u prora unu jedinice podru ne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo unutarnjih poslova za potrebe provedbe postupka azila te za potrebe u postupku integracije iz svoje nadležnosti koristi prevoditelje s kojima ima sklopljen ugovor.

Ministarstvo unutarnjih poslova je istaknulo da je u praksi uo eno da druge nadležne institucije u svojoj nadležnosti ne koriste prevoditelje što strancima otežava komunikaciju i ostvarivanje samih prava.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvijestilo je da tijekom 2014. godine u Upravi za tržište rada i zapošljavanje nije zaprimljen niti jedan upit vezan uz zapošljavanje azilanata odnosno stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Me utim, Ministarstvo je naglasilo da e po zaprimanju upita usluge prevo enja biti osigurane.

Hrvatski Crveni križ je u 2014. godini u programu podrške pri integraciji financirao prevo enje diploma, svjedodžbi i ostalih certifikata za priznavanje kvalifikacija za pet osoba pod me unarodnom zaštitom. Djeci azilanata omogu ena su sva stru na, naturalna i sportska putovanja koja su u organizirana u okviru školskog programa, a organizirano im je i ljetovanje u Novom Vinodolskom u Domu Crvenog križa Zagreb. U suradnji s UNHCR-om, Hrvatski

Crveni križ je posjetio azilante koji se nalaze u Rijeci i Splitu te im organizirao pomoć lokalne zajednice pri integraciji i pristupu svim uslugama.

PODIZANJE SVIJEŠTI O PROBLEMATICI AZILANATA I STRANACA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Mjera 1. Aktivnosti koje imaju za cilj podizanje javne svijesti o različitim aspektima i uzroci posljedica pojavnima migracijskih kretanja, što je ujedno pretpostavka za sprječavanje ksenofobije, nastanka predrasuda i negativnih odnosa prema strancima, putem medijskih i javnih kampanja i putem obrazovanja o ljudskim pravima

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelj: Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Hrvatski Crveni križ, organizacije civilnoga društva

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ured) je u 2014. godini organizirao edukacije o Povelji o temeljnim pravima, u okviru kojih je obuhvaćeno i područje suzbijanja diskriminacije te sprječavanje ksenofobije i rasizma:

- 4 edukacije u suradnji s Pravosudnom akademijom (3 edukacije za suce u Zagrebu, Osijeku i Splitu te 1 edukacija za državne odvjetnike u Zagrebu)
- 2 edukacije za nevladine organizacije i predstavnike sindikata u Zagrebu i Splitu

U izvještajnom razdoblju Ured je u suradnji s Uredom pučke pravobraniteljice i Državnom školom za javnu upravu organizirao edukaciju o Zakonu o suzbijanju diskriminacije u lipnju 2014. godinu.

Također, Ured je 2014. godine u suradnji s Agencijom Europske unije za temeljna prava i Državnom školom za javnu upravu organizirao radionicu o temeljnim pravima u rujnu 2014. godine.

Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske kao sunositelj mjere redovno sudjeluje u organiziranim sastancima, seminarima, radionicama i okruglim stolovima u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Mjera 2. Kontinuirano informirati poslodavce, sindikate te djelatnike službe zapošljavanja o tome tko su osobe s meunarodnom zaštitom i koja su njihova prava

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava

Sunositelji: Udruge poslodavaca

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva za provedbu mjera iz Akcijskog plana osigurana su kroz redovita sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva rada i

mirovinskoga sustava, dok su sredstva za provedbu mjera Aktivne politike zapošljavanja osigurana na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izvijestilo je da su mjere aktivne politike zapošljavanja, koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, usmjerene na obrazovanje i podizanje zapošljivosti i samozapošljavanje nezaposlenih osoba s posebnim naglaskom na nezaposlene osobe kojima prijete socijalna isključenost. U ciljanu skupinu uključeni su i azilanti. Provedbom tih mjera omogućava se kroz različite oblike poticajnog sufinanciranog zapošljavanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije, poboljšanja vještina za traženje i zadržavanje posla njihovo uključivanje u tržište rada te se kontinuirano potiče i poslodavce na zapošljavanje ove ciljane skupine.

Mjera 3. Javna potpora programima neprofitnih i elektroničkih medija usmjerenih na podizanje javne svijesti o različitim aspektima i uzroci posljednjih pojava migracijskih kretanja

Nositelji: Ministarstvo kulture i Agencija za elektroničke medije

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: Ministarstvo kulture utrošilo je za provedbu mjere 100.000,00 kn (od čega je 70.000,00 kn dio prihoda od igara na sreću); iz Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija za provedbu mjere utrošen je iznos od ukupno 2.591.112,53 kn.

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo kulture je u okviru natjeaja za neprofitne medije 2014. godine dodijelilo 100.000,00 kn medijskom projektu časopisu SKD Prosvjeta – časopis Prosvjeta (70.000,00 kn dio prihoda od igara na sreću).

Nadalje, sukladno članku 63. Zakona o elektroničkim medijima ("Narodne novine" broj 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13) Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija (u daljnjem tekstu: Fond) je Fond Agencije za elektroničke medije, a izvor financijskih sredstava Fonda su sredstva osigurana odredbama Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji ("Narodne novine", broj 137/10 i 76/12) - 3% mjesečno ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe koje uplaćuje Hrvatska radiotelevizija.

Vijeće za elektroničke medije navedena sredstva dodjeljuje putem javnih natjeaja i to za programe koji su osobito važni, između ostalog, za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Vijeće nema osnova za dodjeljivanje sredstava Fonda izvan propisanog Zakonom o elektroničkim medijima.

Vijeće je u 2014. godini raspisalo šest javnih natjeaja za raspodjelu sredstava Fonda. Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, jedna od kategorija za koju su mogli biti prijavljeni programi su *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj*:

JAVNI NATJE AJ ZA DODJELU SREDSTAVA FONDA 01/14

Naziv nakladnika	Naziv emisije	Dodijeljena sredstva (Kn)
Fantasti no dobra institucija - Fade In	Povratak	107.265,00
Gra anska inicijativa NG Buntovnici	Zajedno u bogatstvu razli itosti	79.155,00

UKUPNO: 186.420,00 kn**JAVNI NATJE AJ ZA DODJELU SREDSTAVA FONDA 02/14**

Naziv nakladnika	Naziv emisije	Dodijeljena sredstva (Kn)
KA-VISION d.o.o.	IVER	213.267,00
MIJOR d.o.o.	GLAS MANJINA	198.511,00
NEZAVISNA TELEVIZIJA d.o.o.	MANJINE U MEDIJIMA	169.445,00
OAR d.o.o.	LATHATAROK	207.424,00
TELEVIZIJA DALMACIJA d.o.o.	ZAJEDNO	134.387,00
TELEVIZIJA PRIMORJA I GORSKOG KOTARA d.o.o.	PRVI ME U JEDNAKIMA: MANJINE	160.681,00
TV NOVA d.o.o.	COMUNITA	163.602,00
VOX d.o.o.	SUŽIVOT	128.545,00
VTV d.o.o.	OBJEKTIV	105.000,00

UKUPNO: 1.480.862,00 kn**JAVNI NATJE AJ ZA DODJELU SREDSTAVA FONDA 03/14**

Naziv nakladnika	Naziv emisije	Dodijeljena sredstva (Kn)
CIK DR. BOŽO MILANOVI d.o.o.	MICROFONO APERTO	32.594,00
DIFUZIJA d.o.o.	SPEKTAR	28.000,00
GLAS PODRAVINE d.o.o.	CIVILIAN	31.016,00
GLAS SLAVONIJE D.D	D-FUNK	32.227,00
GRADSKI RADIO d.o.o.	UJEDINJENI U RAZLI ITOSTI	30.318,00
HILARIS d.o.o.	ZAJEDNO	27.235,00
HRVATSKI RADIO	MOZAIK 8	28.703,00

VUKOVAR d.o.o.		
ILOK TON d.o.o.	VYSIELANIE V SLOVENSKEJ RE I	28.201,00
INFANTINFO d.o.o.	U MANJINI	31.126,00
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o.	Nek se uje i naš glas	28.000,00
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	KONAC	26.721,00
KULT RADIO d.o.o.	NACIONALNO BLAGO	26.721,00
MOSLAVA KI LIST d.o.o.	MOZAIK	20.000,00
NOVI RADIO d.o.o.	MOST	10.000,00
RADIO BANOVA d.o.o.	Manjine u zajednici	27.969,00
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	ISTO NI TOKOVI	29.800,00
RADIO BARANJA d.o.o.	BARANJSKE MANJINE	33.255,00
RADIO DARUVAR d.o.o.	ESKÉ VYSÍLÁNÍ	41.917,00
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	EŠKA RE	27.602,00
RADIO LABIN d.o.o.	SETTIMANALLE ALBONESE	34.576,00
RADIO NAŠICE d.o.o.	KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	26.427,00
RADIO OTOK KRK d.o.o.	TO SMO MI	25.547,00
RADIO PITOMA A d.o.o.	Bogatstvo razli itosti nacionalnih manjina	24.445,00
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	NAŠI KORIJENI	22.890,00
RADIO PSUNJ d.o.o.	NACIONALNE MANJINE	25.179,00
RAPSODIJA d.o.o.	BAŠTINA	27.909,00
REFUL RADIO d.o.o.	MOSTOVI	20.000,00
ROSS d.o.o.	MAKEDONSKA URA	12.204,00
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	24.666,00
S-TEL d.o.o.	IMPULS	22.800,00
SVEU ILIŠTE U DUBROVNIKU	BOGATSTVO RAZLI ITOSTI	22.537,00
VFM d.o.o.	SPEKTAR	25.179,00
ŽUPANIJSKA LIGA	ZRAKA SUNCA	24.666,00

PROTIV RAKA - SPLIT		
---------------------	--	--

UKUPNO: 880.430,00 kn

JAVNI NATJE AJ ZA DODJELU SREDSTAVA FONDA 05/14

Naziv nakladnika	Naziv emisije	Dodijeljena sredstva (Kn)
HRVATSKI RADIO ŽUPANJA d.o.o.	INFOKOLAŽ (MO)	100,01
MIROSLAV KRALJEVI d.o.o.	OKO STOLA	9.318,81
MT ETER D.O.O.	RODNA GRUDA	2.600,60
RADIO AKOVO d.o.o.	VE ERAS JE NAŠA PIESEN	2.817,31
RADIO JASKA d.o.o.	MOZAIK	2.167,16
RADIO POSTAJA DRNIŠ d.o.o.	KOD KU E	2.492,24
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	Slovaci	5.092,84

UKUPNO: 24.588,97 kn

JAVNI NATJE AJ ZA DODJELU SREDSTAVA FONDA 06/14

Naziv nakladnika	Naziv emisije	Dodijeljena sredstva (Kn)
Udruga za promicanje medijskog pluralizma 808	Romsko popodne	18.811,56

UKUPNO: 18.811,56 kn

Ukupno dodijeljena sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroni kih medija u 2014. godini za kategoriju *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* iznose 2,591.112,53 kn.

Pravilnikom o Fondu za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroni kih medija ("Narodne novine" broj 150/13), koji je stupio na snagu 21. prosinca 2013. godine, uveden je niz novina u raspodjelu i pravdanje sredstava Fonda. U 2014. godini je po prvi puta omogu eno i neprofitnim pružateljima medijskih usluga iz lanaka 19. i 79. Zakona o elektroni kim medijima, neprofitnim pružateljima elektroni kih publikacija te neprofitnim proizvo a ima audiovizualnog programa korištenje sredstava Fonda. Konkretno, u 2014. to su bili javni natje aji 01/14 i 06/14.

Mjera 4. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kulturno i umjetni ko stvaralaštvo stranaca na amaterskoj i profesionalnoj razini djelovanja

Nositelji: Ministarstvo kulture

Rok: kontinuirano

Mjera 5. Ja ati potporu partnerskim programima organizacija civilnoga društva u njegovanju i promicanju raznolikosti kulturnih izri aja.

Nositelj: Ministarstvo kulture

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva za provedbu mjera 3., 4. i 5.: Ministarstvo kulture utrošilo je za provedbu mjera 3., 4. i 5. ukupno 626.700,00 kn (od kojih je 70.000,00 kn dio prihoda od igara na sre u).

Mjere 4. i 5. su provedene - obrazloženje:

Ministarstvo kulture dodijelilo je u izvještajnom razdoblju sljede a sredstva:

Književne manifestacije - ukupno: 150.000,00 kn

-Hrvatski savez za esperanto

Susreti esperantskih pisaca i prevoditelja u Hraš ini 10.000,00 kn

- Hrvatsko društvo pisaca

Me unarodni književni festival Književna karika / Literature Link - LitLink 60.000,00 kn

- Romsko nacionalno vije e

Me unarodni dan sje anja na romske žrtve holokausta 5.000,00 kn

Svjetski dan romskog jezika - Simpozij o romskom jeziku 5.000,00 kn

- sveu ilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti

2. me unarodna konferencija Nakladništvo – trendovi i konteksti i Okrugli stol "Digitalni 50.000,00 kn

autori i elektroni ke knjige"

- Udruga za promicanje obrazovanja Roma u RH Kali Sara

Me unarodni dan sje anja na romske žrtve holokausta 10.000,00 kn

Svjetski dan romskog jezika - Simpozij o romskom jeziku 10.000,00 kn

asopisi - ukupno: 88.000,00 kn

- Hrvatski savez za esperanto

Tempo 5.000,00 kn

- Hrvatsko društvo pisaca

Europski glasnik 80.000,00 kn

- Udruženje slijepih esperantista Hrvatske

Tempo - zvu ni asopis za slijepe esperantiste 3.000,00 kn

Dramska umjetnost - ukupno: 50.000,00 kn

- Hrvatski centar ITI Me unarodna dramska kolonija Grožnjan 2014. 20.000,00 kn

- Istarsko narodno kazalište Gradsko kazalište Pula

19. me unarodni kazališni festival mladih - Pulski Forum 2014. 15.000,00 kn

- Srpsko kulturno društvo Prosvjeta

9. dani srpske kulture - gostovanje predstave "Plodni dani" 15.000,00 kn

Napomena: potpora je osigurana u sklopu programa kazališne djelatnosti Redovni program (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera, Balet, uz obvezu 9 gostovanja u Republici Hrvatskoj –ukupni iznos potpore 1.600.000,00 kn)

Glazba - ukupno: 173.000,00 kn

- Glazbena škola Vatroslava Lisinskog Bjelovar, Bjelovar

45.000,00 kn, 11. me unarodni tjedan udaraljkaša - IPEW 2014.

- Identitet d.o.o., Pula

20.000,00 kn, 17. me unarodni orguljaški festival "Organum Histriae"

- Saša Dejanovi , Vrsar

8.000,00 kn, 12. me unarodni festival GitarISTRA "More i gitare"

- Udruga "Male žice", Omiš

10.000,00 kn, 5. me unarodni festival gitare "Omiš guitar fest 2014."

- Udruga mladih akademskih glazbenika, Split

30.000,00 kn, 5. MAGfestival - me unarodni festival komorne glazbe

- Udruga Orpheus, Karlovac, 15.000,00 kn, 8. me unarodni etno jazz festival (koncert skupine Damjans; troškovi organizacije)

- Udruga Prosoli - Sveta glazba, Zagreb-dio, 45.000,00 kn, Dvigrad festival - me unarodni festival rane glazbe

Kulturno-umjetni ki amaterizam - ukupno: 65.700,00 kn

- Brodski harmonikaški orkestar "Bela pl. Panthy", Slavonski Brod, 4.000,00 kn, 5. me unarodni festival harmonike "Bela pl. Panthy"

- Folklorni ansambl "Turopolje", Velika Gorica, 10.000,00 kn, 14. me unarodni festival folkloru u Velikoj Gorici

- Gradski puha ki orkestar Križevci, Križevci, 15.000,00 kn, POOHfest - Me unarodni festival puha ke glazbe, Ukupno: 15.000,00

- HAKUD "Glinska tamburica", Glina, 5.000,00 kn, 8. me unarodna smotra folkloru "Ivanje u Glini"

- UD "Matija Gubec", Gornja Stubica, 15.000,00 kn, VII. me unarodni folklorni festival (troškovi tehnike; postav pozornice; tisak plakata, letaka i brošura)

- KUD "Zvir" Jelenje, Dražice, 5.000,00 kn, 20. me unarodna smotra folkloru "Zatancajmo po doma i"

- Me unarodni folklorni festival djece i mladih, Zagreb-Novu Zagreb, 5.000,00 kn, "U Europi s prijateljima" - 11. me unarodni folklorni festival djece i mladih

- SKD "Prosvjeta" - Pododbor Darda, Darda, 6.700,00 kn, 8. me unarodna smotra folkloru nacionalnih manjina

Mjera 6. Educiranje socijalnih radnika pri centrima za socijalnu skrb za rad s osobama s me unarodnom zaštitom, djecom bez pratnje

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelj: Ministarstvo socijalne politike i mladih

Rok: 31. prosinac 2015. godine

Utrošena sredstva: za provedbu mjere i organizaciju edukacije utrošena su sredstva Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR).

Mjera je provedena - obrazloženje:

Kako bi unaprijedila ve postoje i sustav zaštite djece bez pratnje, Vlada Republike Hrvatske usvojila je *Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine te Migracijsku politiku Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015. godine* ("Narodne Novine", broj 27/13).

Sva tri dokumenta predvi aju uspostavu liste posebnih skrbnika koji e biti posebno educirani za zaštitu i brigu o djeci bez pratnje. Ministarstvo socijalne politike i mladih sastavilo je 2014. godine *Listu posebnih skrbnika* s podru ja centara za socijalnu skrb Zagreb, Kutina, Osijek, Rijeka, Split, s obzirom da se na tim podru jima pretežno zati u i smještavaju djeca bez pratnje.

U skladu s potrebom unaprje enja standarda zaštite djece bez pratnje, u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih, Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice i Hrvatskog Crvenog križa, u razdoblju od 26. do 28. studenog 2014. u Zadru, provedena je edukacija posebnih skrbnika za djecu bez pratnje strane državljanane. Polaznici edukacije dobili su cjelovit pregled me unarodnog i nacionalnog strateškog i zakonskog okvira, a tako er su im predstavljena iskustva i primjeri dobre prakse ustanova socijalne skrbi: Centra za socijalnu skrb Kutina, Doma za odgoj djece i mladeži Zagreb i Doma za djecu „Pula“. Edukaciji je nazo io 41 polaznik i 25 predava a. Polaznici su upoznati s Protokolom o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, pomo i i zaštitom djece žrtava trgovanja ljudima, o pravima djece bez pratnje iz sustava socijalne skrbi, kao i o pravima djece bez pratnje u sustavu azila te su s polaznicima vježbane komunikacijske vještine i rješavanje sukoba. Amir Ali Yarnian i Hossein Musavi iz Afganistana kao predstavnici djece koja su dobila me unarodnu zaštitu, trenutno na smještaju u Domu za djecu "Pula", govorili su o svom iskustvu i životu u Republici Hrvatskoj.

Na predmetnoj edukaciji sudjelovala je i predstavnica Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske te je izlagala na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

Mjera 7. Usavršavanje djelatnika policije, djelatnika domova za socijalnu skrb te predstavnika organizacija civilnoga društva koji su direktno uklju eni u pružanje pomo i i zaštite osobama pod me unarodnom zaštitom i djeci bez pratnje.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Sunositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo socijalne politike i mladih, organizacije civilnoga društva, Hrvatski Crveni križ

Rok: kontinuirano

Utrošena sredstva: sredstva osigurana kroz redovita sredstva Državnog prora una Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova; za provedbu mjere i organizaciju edukacije u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih i Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) utrošena su sredstva UNHCR-a.

Mjera je provedena - obrazloženje:

Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za granicu, organizira u sklopu obrazovanja policijskih službenika predavanja vezana uz podru je azila (prava i obveze azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, postupanje na granici, postupanje s djecom bez pratnje, Protokol o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja – stranim državljanima, Dublinski postupak).

Ministarstvo socijalne politike i mladih izvijestilo je da je u suradnji s UNHCR-om krajem 2014. godine provedena trodnevna edukacija na temu "Djeca bez pratnje-edukacija posebnih skrbnika" za stručne radnike sustava socijalne skrbi koji će biti imenovani posebnim skrbnicima djeci strancima bez pratnje u Republici Hrvatskoj (detaljnije o edukaciji vidjeti pod mjerom 6.)

Hrvatski Crveni križ izvijestio je da je u izvještajnom razdoblju organizirano 5 dvodnevni seminara na temu azila i migracija u Sisku, Vukovaru, Opatiji, Šibeniku i Zagrebu. Na seminarima je sudjelovalo 127 predstavnika Hrvatskog Crvenog križa, lokalnih društava Crvenog križa, policijskih službenika, centara za socijalnu skrb te relevantnih nevladinih organizacija.

Također, organizirana je edukacija za volontere Hrvatskog Crvenog križa koji rade s tražiteljima azila u prihvatnim centrima te koji sudjeluju u provođenju programa integracije osoba pod međunarodnom zaštitom.

ZAKLJUČAK

Usvajanjem *Akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine* Republika Hrvatska ostvarila je značajan napredak u kontekstu provođenja mjera integracije stranaca, posebno ranjivih kategorija stranaca, kao sastavnog dijela Migracijske politike Republike Hrvatske.

Akcijski plan i mjere koje su nužne radi jačanja već uspostavljenog, koordiniranog sustava za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo, s posebnim naglaskom na integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao najranjivijih skupina stranaca. One su odgovor na nedostatke i izazove koji su prethodno utvrđeni u sustavu integracije stranaca u hrvatsko društvo.

Predmetno Izvješće odnosi se na razdoblje od 01. siječnja 2014. godine do 31. prosinca 2014. godine. Od ukupno 28 mjera koji je rok provedbe bio u 2014. godini, provedena je 21 mjera, 5 mjera je djelomično provedeno, dok 2 mjere nisu provedene, a provedba, odnosno razlozi djelomične provedbe ili neprovedbe mjere obrazloženi su u tekstu izvješća uz svaku pojedinu mjeru.

Za provedbu mjera iz Akcijskog plana u 2014. godini utrošena su sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 4,688.217,30 kn.

Za učinkovitost provedbe mjera zaduženo je Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i njegova radna skupina. Na razini Stalnog povjerenstva i radne skupine tijekom 2014. godine organizirano nekoliko sjednica i sastanaka nadležnih tijela temeljem kojih su rješavana važna pitanja u sustavu integracije, a u cilju što učinkovitije provedbe mjera iz Akcijskog plana.

Na mjere iz Akcijskog plana, koje nisu provedene u 2014. godine uz odgovarajuće obrazloženje, staviti će se poseban naglasak u 2015. godini.